

Παύλος Παύλου, Νίκη Χριστοδούλου

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΜΑΘΗΤΕΣ
ΣΤΗΝ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΩΣ ΞΕΝΗΣ
ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΛΟΓΩ ΤΟΥ
ΔΙΔΙΑΛΕΚΤΙΣΜΟΥ

Abstract

This study examines the particular problems foreign students of Greek face when learning Modern Greek in Cyprus. These problems emerge because of bidialectalism i.e. the co-existence of two distinct linguistic codes in the Cypriot linguistic community (the Standard Modern Greek and the Cypriot Dialect). This study focuses on how the students perceive these problems and what suggestions they offer in order to address them.

Εισαγωγή

Η εκμάθηση μιας νέας γλώσσας αποτελεί μια πολύπλοκη διαδικασία της οποίας η επιτυχής ή ανεπιτυχής έκβαση υπόκειται σε και εξαρτάται από πολλούς παράγοντες. Οι παράγοντες αυτοί μπορούν να ταξινομηθούν σε ψυχολογικούς, γνωσιολογικούς (cognitive) και παράγοντες που σχετίζονται με τη δομή της μητρικής και της ξένης γλώσσας στο φωνολογικό, συντακτικό και μορφολογικό επίπεδο και που είναι παρόντες σ'όλες τις περιπτώσεις εκμάθησης μιας ξένης γλώσσας. Σε ιδιάζουσες όμως περιπτώσεις, πέραν των προαναφερθέντων παραγόντων, κατά την εκμάθηση μιας νέας γλώσσας παρουσιάζονται πρόσθετα κοινωνιογλωσσολογικά φαινόμενα.

Ένα τέτοιο φαινόμενο είναι ο διδίαλεκτισμός δηλαδή η συνύπαρξη δύο διαφορετικών διαλέκτων της ίδιας γλώσσας σε μια γλωσσική κοινότητα. Για παράδειγμα στην Κυπριακή γλωσσική κοινότητα χρησιμοποιούνται παράλληλα η Κοινή Νέα Ελληνική (ΚΝΕ) και η Κυπριακή Διάλεκτος (ΚΔ). Η εκτενής ανάλυση του όρου “γλωσσική κοινότητα”, οι τομείς χρήσεως της ΚΔ καθώς και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ΚΔ είναι αντικείμενα έρευνας στην

μελέτη των Παύλου και Χριστοδούλου (1995). Στην ίδια μελέτη γίνεται επίσης μια διασαφηνιστική ανάλυση των όρων γλώσσα και διάλεκτος. Σ' αυτή τους τη μελέτη οι Παύλου και Χριστοδούλου εξετάζουν τα προβλήματα που παρουσιάζονται στη διδασκαλία της Ελληνικής ως ξένης γλώσσας στην Κύπρο λόγω του διδιαλεκτισμού. Η μελέτη επικεντρώθηκε στο πώς οι καθηγητές της ελληνικής ως ξένης γλώσσας αξιολογούν την κατάσταση, ποια προβλήματα αντιμετωπίζουν και τι εισηγούνται.

Τα κύρια συμπεράσματα αυτής της μελέτης ήταν:

α) Κατά γενική ομολογία ο διδιαλεκτισμός επιδρά αρνητικά στην εκμάθηση της Ελληνικής ως ξένης γλώσσας. Το κύριο αρνητικό αποτέλεσμα είναι η επιβράδυνση της διαδικασίας εκμάθησης της ΚΝΕ. Επηρεάζεται δηλαδή, ο χρόνος επίτευξης του στόχου της διδασκαλίας κι' όχι ο ίδιος ο στόχος.

β) Η πλειονότητα των καθηγητών συνιστά στους μαθητές να χρησιμοποιούν την ΚΝΕ και πιστεύουν ότι η διδασκαλία ορισμένων γενικών κανόνων της κυπριακής φωνολογίας και μορφολογίας θα διευκόλυνε την αποτελεσματική επικοινωνία με τους Κύπριους συνομιλητές τους.

γ) Το πλούσιο λεξιλόγιο της ΚΔ δίδει την ευκαιρία στο μαθητή να εμπλουτίσει τις λεξιλογικές του γνώσεις.

δ) Αφού ο στόχος της εκμάθησης μιας ξένης γλώσσας είναι η επικοινωνία με τους "φυσικούς ομιλητές" μιας γλώσσας επιβάλλεται η εξοικείωση των μαθητών τόσο με το κύριο σύστημα της γλώσσας όσο και με τα υποσυστήματα όπως οι διάφορες διάλεκτοι με τα οποία θα έρθουν σ' επαφή. Σύμφωνα με τα πιο αναγνωρισμένα μοντέλα της επικοινωνιακής ικανότητας των Canale και Swain (1980), η ευαισθητοποίηση στις διαλέκτους μιας γλώσσας θεωρείται ως ένα από τα συστατικά της επικοινωνιακής ικανότητας η οποία καθιστά ικανό το μαθητή ν' αντιμετωπίσει πιο εύκολα ποικίλες επικοινωνιακές καταστάσεις. Στη συγκεκριμένη περίπτωση η εξοικείωση του μαθητή με την ΚΔ (παράλληλα με την εκμάθηση της ΚΝΕ) θα τον βοηθούσε να επικοινωνεί καλύτερα στην Κυπριακή γλωσσική κοινότητα ιδιαίτερα με Κύπριους που δεν έχουν ιδιαίτερη ευχέρεια στη χρήση της ΚΝΕ.

Σαν συνέχεια αυτής της μελέτης η σημερινή εισήγηση εξετάζει το πώς οι ξενόγλωσσοι μαθητές αντιλαμβάνονται τα προβλήματα που

πηγάζουν από το φαινόμενο του διδασκαλισμού και ποιες εισηγήσεις προτείνουν για την αντιμετώπισή τους.

Μεθοδολογία

Για τους σκοπούς της έρευνάς μας έχουν συλλεγεί 52 ερωτηματολόγια από ισάριθμους μαθητές της Ελληνικής ως ξένης γλώσσας σε κυρίως κρατικά και ιδιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα. Ένας μεγάλος αριθμός ερωτηματολογίων δεν μας επιστράφηκε.

Οι μαθητές που έλαβαν μέρος στην έρευνα αντιπροσωπεύουν ένα φάσμα 18 εθνικοτήτων. Από τους 52, 17 είναι Βρεττανοί, 6 Βούλγαροι, 5 Ρώσοι, 3 Ρουμάνοι, 3 Αμερικανοί, 2 Ιάπωνες, 2 Αρμένιοι, 2 Πακιστανοί, 2 Γιουγκοσλάβοι, 2 Δανοί, 1 Παλαιστίνιος, 1 Ιρλανδός, 1 Φιλιππινέζος, 1 Ουκρανός, 1 Αίγυπτιος, 1 Σύριος, 1 Γερμανός και ένας Νοτιο-Αφρικανός. Απ'αυτούς 14 είναι άντρες και 38 είναι γυναίκες.

Η διάρκεια παραμονής των μαθητών στην Κύπρο κυμαίνεται από 3 μήνες μέχρι 18 χρόνια με μέσο όρο διαμονής 38 μήνες.

Ο χρόνος παρακολούθησης μαθημάτων ελληνικής κυμαίνεται από 2 μήνες μέχρι 2 χρόνια. Κατά μέσο όρο οι μαθητές παρακολουθούν μαθήματα για 6 μήνες.

Τέλος, 15 μόνο από τους ερωτηθέντες είναι παντρεμένοι με Κυπρίους.

Το ερωτηματολόγιο αποτελείται από 10 ερωτήσεις που είναι διατυπωμένες στην αγγλική επειδή η αγγλική είναι η γλώσσα που οι πλείστοι ξένοι στην Κύπρο κατέχουν σε κάποιο βαθμό. Παράλληλα είχαμε ζητήσει από τους καθηγητές τους όπως βοηθήσουν τους μαθητές στην κατανόηση ερωτήσεων με τις οποίες οι μαθητές θ'αντιμετώπιζαν δυσκολίες.

Ερώτηση 1

Οι πλείστοι από τους ερωτηθέντες (48 από τους 52) απάντησαν ότι γνωρίζουν την ύπαρξη του διδασκαλισμού. Μερικοί διαπίστωσαν το φαινόμενο μόνοι τους ενώ οι πιο πολλοί (12) πληροφορήθηκαν γι'αυτό το φαινόμενο από Κυπρίους συγγενείς και φίλους. Τρεις το πληροφορήθηκαν από αλλοδαπούς φίλους, 7 στο χώρο εργασίας τους και 3 το διαπίστωσαν μέσα από τα ΜΜΕ. Αξιοσημείωτο είναι ότι 2 από τους ερωτηθέντες δήλωσαν ότι αυτό ήταν ένα

αναμενόμενο φαινόμενο. Εξίσου ενδιαφέρουσα είναι η δήλωση από δύο μαθητές ότι διαπίστωσαν την ύπαρξη αυτού του φαινομένου όταν Κύπριοι γονείς διόρθωναν τα παιδιά τους.

Στις απαντήσεις των μαθητών επεσήμαναμε τα ακόλουθα ενδιαφέροντα σχόλια: Π.χ. ένας μαθητής αναφέρθηκε στην ύπαρξη της Αγγλικής γλώσσας στην Κύπρο και πως αυτή επιδρά αρνητικά στην εκμάθηση της Ελληνικής. Επειδή υπάρχουν πάρα πολλοί αγγλόφωνοι και αγγλομαθείς στην Κύπρο, οι ευκαιρίες που έχουν οι ξενόγλωσσοι μαθητές της Ελληνικής να εξασκήσουν την Ελληνική μειώνονται.

Επίσης 2 μαθητές έκαναν ενδιαφέρουσες γλωσσο-κοινωνιολογικές παρατηρήσεις:

- 1) Η λανθασμένη αντίληψη η οποία συναντάται και ανάμεσα σε πολλούς Κυπρίους ότι η ΚΝΕ είναι ανώτερη της ΚΔ.
- 2) Η ΚΔ είναι σχεδόν αποκλεισμένη από τα ΜΜΕ.

Ερώτηση 2

33 από τους 52 μαθητές απάντησαν ότι πρώτα έμαθαν την ΚΝΕ., 17 δήλωσαν ότι έμαθαν την ΚΔ πρώτα και 2 ότι ήρθαν σ'επαφή με τους 2 κώδικες ταυτόχρονα. Ένας από τους 2 τελευταίους μαθητές δήλωσε ότι δεν είχε συνειδητοποιήσει για πολύ καιρό ότι αυτό που μάθαινε ήταν ένα μείγμα και των δύο κωδίκων.

Ερώτηση 3

Όσον αφορά τους λόγους εκμάθησης της Ελληνικής η πλειονότητα (31 μαθητές) δηλώνουν ότι μαθαίνουν την ελληνική για να διευκολυνθεί η προσαρμογή τους στην κυπριακή κοινωνία. Εννέα (9) από τους 52 ερωτηθέντες δήλωσαν ότι μαθαίνουν την ελληνική για επαγγελματικούς λόγους, και 10 από καθαρό ενδιαφέρον για τη γλώσσα. Ενδιαφέρον είναι το σχόλιο μαθήτριας ότι μαθαίνει ελληνικά για να βοηθήσει τα παιδιά της.

Ορισμένοι απ' αυτούς που δήλωσαν ότι μαθαίνουν την ελληνική για να διευκολυνθεί η προσαρμογή τους στην κυπριακή κοινωνία, δήλωσαν ότι η εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας είναι ένας τρόπος ένδειξης σεβασμού προς τη χώρα που τους φιλοξενεί και μια απαραίτητη προϋπόθεση για επικοινωνία μ' όλους τους Κύπριους ανεξάρτητα κοινωνικής τάξης.

Τέλος 2 μαθητές δηλώνουν ότι επικεντρώνουν τις προσπάθειες τους στην εκμάθηση κυρίως της γραφής και της ανάγνωσης στα ελληνικά, ενώ η ομιλία τους ενδιαφέρει λιγότερο.

Ερώτηση 4

Οι γνώμες των μαθητών σ' αυτό το θέμα διχάζονται. Οι μισοί περίπου πιστεύουν ότι το φαινόμενο του διαλεκτισμού επηρεάζει αρνητικά την εκμάθηση της ελληνικής και οι άλλοι μισοί πιστεύουν το αντίθετο. Ένα από τα κύρια σχόλια είναι ότι ο διαλεκτισμός δημιουργεί μαθησιακά προβλήματα διότι, όπως δηλώνουν μαθητές, “αλλιώς μιλάμε έξω και αλλιώς γράφουμε και διαβάζουμε”. Αυτό το σχόλιο αντικατοπτρίζει με ακρίβεια τους τομείς χρήσεως της ΚΝΕ και ΚΔ στην Κυπριακή γλωσσική κοινότητα. Επίσης οι μαθητές επισημαίνουν συγκεκριμένα προβλήματα σ' όλα τα γλωσσικά επίπεδα αλλά κυρίως στην προφορά και το λεξιλόγιο. Ένας άλλος μαθητής αναφέρει ότι, επειδή έμαθε πρώτα την ΚΔ, απέκτησε “κακές συνήθειες” τις οποίες δυσκολεύεται ν' αποβάλει. Αυτό το σχόλιο αντανακλά την πεποίθηση ότι η ΚΔ θεωρείται κατώτερη στην κυπριακή γλωσσική κοινότητα. Παράλληλα όμως υπάρχει και η πεποίθηση ότι τα προβλήματα είναι πιο εμφανή στα αρχικά στάδια της εκμάθησης της ελληνικής και ότι αυτά αρχίζουν να εξαλείφονται σε πιο προχωρημένα στάδια.

Ερώτηση 5

Οι μαθητές προσδιορίζουν διάφορους τομείς στους οποίους αντιμετωπίζουν δυσκολίες. Όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω τα κυριότερα προβλήματα εμφανίζονται στο λεξιλόγιο και στην προφορά. Μια μεγάλη ομάδα μαθητών δηλώνει ότι το κύριο πρόβλημα είναι η ικανότητά τους να κατανοούν την κυπριακή διάλεκτο ενώ μια μικρότερη ομάδα έχει ακριβώς το αντίθετο πρόβλημα (δηλ. δυσκολεύεται στην κατανόηση της ΚΝΕ). Άλλοι μαθητές επισημαίνουν ότι υπάρχουν προβλήματα επικοινωνίας με τους Κυπρίους γενικά και ιδιαίτερα με ηλικιωμένα άτομα που χρησιμοποιούν κυρίως την ΚΔ. Αυτό το σχόλιο υποδηλώνει ότι άτομα διαφορετικών ηλικιών ή φύλου χρησιμοποιούν διαφορετικούς γλωσσικούς κώδικες. Στην περίπτωση της κυπριακής γλωσσικής κοινότητας οι γλωσσικοί κώδικες συχνά είναι η ΚΝΕ και η ΚΔ. Είναι φυσικό ότι ηλικιωμένα άτομα έχουν λιγότερη ευχέρεια στη χρήση της ΚΝΕ παρά οι νεότερες γενιές. Αυτό οφείλεται κυρίως σε δύο λόγους: α) οι παλαιότερες γενιές είχαν πολύ λιγότερες ευκαιρίες μόρφωσης και συνεπώς μειωμένη επαφή με την ΚΝΕ και

β) τα ΜΜΕ που παίζουν τεράστιο ρόλο στη διάδοση μιας γλώσσας ήταν πολύ περιορισμένα παλαιότερα. Όπως έχουμε ήδη αναφέρει τα ΜΜΕ χρησιμοποιούν κυρίως την ΚΝΕ.

Ερώτηση 6

Η πλειονότητα των ερωτηθέντων (35 στον αριθμό) δηλώνουν ότι οι Κύπριοι τους διορθώνουν όταν μιλούν και τους παροτρύνουν να χρησιμοποιούν τον ένα ή τον άλλο κώδικα. Με έκπληξή μας διαπιστώσαμε ότι υπάρχουν πιο πολλές παροτρύνσεις υπέρ της χρήσης της ΚΔ. Αυτή η τάση είναι ενδεικτική του ότι ο απώτερος στόχος εκμάθησης μιας γλώσσας είναι η επικοινωνία. Εάν οι συνομιλητές πιστεύουν ότι η επικοινωνία θα είναι πιο επιτυχής μέσω της ΚΔ, τότε προτιμάται η χρήση της παρόλο που γενικά η ΚΝΕ θεωρείται ανώτερη. Για παράδειγμα ένας μαθητής δηλώνει ότι μορφωμένοι συνομιλητές τον παροτρύνουν να χρησιμοποιεί την ΚΝΕ (““Όχι” αντί “Οϊ””) Για μια ακόμη φορά διαπιστώνουμε ότι η πεποίθηση που επικρατεί ανάμεσα στους Κυπρίους - ότι δηλαδή η ΚΔ είναι υποδεέστερη της ΚΝΕ- έχει μεταδοθεί και στους ξένους μαθητές της ελληνικής.

Υπάρχουν όμως και μαθητές που δηλώνουν ότι οι Κύπριοι συνομιλητές τους τους παροτρύνουν να χρησιμοποιούν την ΚΝΕ.

Ερώτηση 7

Το μεγαλύτερο μέρος των μαθητών (44 από 52) θεωρούν ότι τα σχόλια (διορθώσεις) είναι απαραίτητα για τη βελτίωση της επικοινωνίας σε διάφορους βαθμούς οι οποίοι κυμαίνονται από “μερικές φορές” μέχρι “πολύ αναγκαία”. Μερικά ενδιαφέροντα σχόλια δείχνουν ότι: τέτοιες διορθώσεις είναι βοηθητικές κι ενθαρρυντικές δεδομένου ότι είναι καλοπροαίρετες και γίνονται με το σωστό τρόπο. Μέσα από τα σχόλια των μαθητών διαφαίνεται ξανά η γνώμη ότι η ΚΝΕ είναι “πιο σωστή, πιο ωραία κι έχει περισσότερη αίγλη” απ’ό,τι η ΚΔ.

Ερώτηση 8

Οι περισσότεροι μαθητές (28 από τους 52) πιστεύουν ότι δεν θα ήταν βοηθητική η αναφορά της προφοράς μιας λέξης και στους δύο κώδικες στην τάξη. Δέκα μαθητές δηλώνουν καθαρά ότι κάτι τέτοιο θα προκαλούσε μεγάλη σύγχυση και δείχνουν προτίμηση προς τη διδασκαλία αποκλειστικά της ΚΝΕ. Ένα από τα επιχειρήματα τους είναι ότι οι Κύπριοι είναι σε θέση να κατανοούν την ΚΝΕ πιο

εύκολα παρά οι Ελλαδίτες την ΚΔ. Υπάρχουν όμως και αντικρουόμενες απόψεις όσον αφορά την εκμάθηση και των δύο κωδίκων: Μερικοί δηλώνουν ότι δεν είναι διατεθειμένοι να μάθουν “και τις δύο γλώσσες/διαλέκτους” και άλλοι ότι θέλουν να μάθουν και τις δύο.

Ερώτηση 9

Η πλειονότητα των μαθητών (44 από τους 52) δηλώνει ότι ο καθηγητής τους διορθώνει όταν χρησιμοποιούν την ΚΔ αντί της ΚΝΕ. Μέσα από τα σχόλια των καθηγητών φαίνεται ότι διαχωρίζουν και οι ίδιοι τα ελληνικά σε “σωστά” και “λιγότερο σωστά”. Αυτός ο διαχωρισμός είναι ορισμένες φορές τόσο έντονος ώστε μερικοί μαθητές να υιοθετούν τη γνώμη ότι η ΚΔ είναι “slang” (“argot”). Επίσης ορισμένοι μαθητές επισημαίνουν ότι ο καθηγητής διορθώνει τη γραφή και ανάγνωση και λιγότερο συχνά την ομιλία τους. Αυτό δείχνει την αποδοχή της ΚΔ ως επί το πλείστο στον προφορικό λόγο και πολύ λιγότερο στο γραπτό λόγο.

Ερώτηση 10

Όσον αφορά τη μορφή της ελληνικής που πρέπει να χρησιμοποιείται στην τάξη, 38 από τους 52 μαθητές εκφράζουν προτίμηση προς την ΚΝΕ, 4 υποστηρίζουν τη χρήση της ΚΔ, 7 προτιμούν τη διδασκαλία και των 2 κωδίκων και 3 δεν έχουν γνώμη.

Οι μαθητές που προτιμούν την ΚΝΕ στην τάξη παραθέτουν τους ακόλουθους λόγους: ο κυριότερος λόγος είναι ότι η ΚΝΕ ομιλείται ευρύτερα και είναι η γλώσσα των ΜΜΕ. Επίσης μερικοί θεωρούν την ΚΝΕ “πιο σωστή και πιο ωραία”. Ένας μαθητής αναφέρει ότι “αν αρχίσει κανείς με την ΚΝΕ είναι πιο εύκολο να μάθει αργότερα την ΚΔ”.

Αυτοί που υποστηρίζουν τη χρήση της ΚΔ στην τάξη πιστεύουν ότι πρέπει να μαθαίνουν τη γλώσσα της γλωσσικής κοινότητας στην οποία ζουν.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Τα συμπεράσματα αυτής της έρευνας είναι τα ακόλουθα:

α) Ένα κύριο συμπέρασμα είναι ότι ο διαδialeκτισμός επιδρά αρνητικά στην εκμάθηση της ελληνικής ως ξένης γλώσσας. Ενώ διαφαίνεται καθαρά η προτίμηση στο να διδάσκεται η ΚΝΕ στην τάξη, η κατάσταση εκτός τάξης διαφοροποιείται. Μέσα στην τάξη αναμένεται ότι ο καθηγητής θα διδάξει την ΚΝΕ την οποία ο μαθητής καλείται να μάθει. Όταν όμως ο μαθητής καλείται να λειτουργήσει επικοινωνιακά μέσα στην Κυπριακή γλωσσική κοινότητα είναι υποχρεωμένος να μπορεί να χρησιμοποιεί αποτελεσματικά και τους δύο κώδικες ανάλογα με τους συνομιλητές του και το μέσο επικοινωνίας (π.χ. ΚΝΕ για ανάγνωση και γραφή και ΚΔ για ομιλία). Παράλληλα, υπάρχει και η παρότρυνση έως πίεση, από ορισμένους Κυπρίους, πάνω σε μαθητές να χρησιμοποιούν τον ένα ή τον άλλο κώδικα με αποτέλεσμα να υπάρχει σύγχυση ως προς το τι πρέπει να μάθουν και σε ποιους τομείς να χρησιμοποιούν αυτά που μαθαίνουν.

β) Ενώ καμιά ερώτηση δεν είχε σαν αντικείμενο της τις κοινωνιογλωσσολογικές απόψεις των μαθητών, εντούτοις έχει διαφανεί μέσα από πολλαπλά σχόλια των μαθητών μια προκατάληψη εναντίον της ΚΔ. Πολλοί μαθητές πιστεύουν ότι η ΚΔ είναι κατώτερη της ΚΝΕ. Αυτή η άποψη φαίνεται να έχει τις ρίζες στην πεποίθηση των ίδιων των Κυπρίων ότι η ΚΝΕ είναι ανώτερη. Αξίζει να σημειωθεί ότι τις ίδιες τάσεις συναντήσαμε και στο πρώτο μέρος της έρευνας που ως επίκεντρό του είχε τις απόψεις των καθηγητών της ελληνικής ως ξένης γλώσσας.

γ) Μια γενική διαπίστωση είναι ότι οι μαθητές στην πλειονότητά τους είναι αρνητικοί ακόμα και ως προς τη σύντομη και σποραδική αναφορά και διδασκαλία μεμονωμένων κανόνων μορφολογίας και φωνολογίας της Κυπριακής Διαλέκτου, διότι κάτι τέτοιο, όπως δηλώνουν, θα τους προκαλούσε μεγάλη σύγχυση. Οι απόψεις όμως των καθηγητών όσον αφορά το ίδιο θέμα δεν είναι τόσο απόλυτες. Οι καθηγητές φαίνεται να ευνοούν κάποια εξοικίωση των μαθητών με ορισμένους γενικούς κανόνες της Κυπριακής φωνολογίας και μορφολογίας.

ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

Έχει διαφανεί μέσα απο την έρευνά μας ότι, ενώ κατά κανόνα διδάσκεται η ΚΝΕ μέσα στη τάξη, δεν υπάρχει επίσημη κρατική εκπαιδευτική πολιτική όσον αφορά το ρόλο της ΚΔ στη διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης γλώσσας στην Κύπρο. Η υιοθέτηση μιας τέτοιας πολιτικής θα ήταν αναγκαία επειδή θα υποβοηθούσε στην επιλογή μιας κοινής προσέγγισης πάνω σ' αυτό το θέμα. Στην περίπτωση που το κράτος θεωρήσει αναγκαία τη σύντομη αναφορά και διδασκαλία μερικών βασικών κανόνων της ΚΔ, τότε ίσως προχωρήσει και στην έκδοση κάποιου εγχειριδίου της Κυπριακής διαλέκτου για προαιρετική χρήση από ξενόγλωσσους μαθητές. Επίσης λόγω της σύγχυσης που δημιουργείται εξ αιτίας του διδialeκτισμού πιστεύουμε ότι ο καθηγητής πρέπει να αναφέρεται στην ύπαρξη αυτού του φαινομένου στα πρώτα στάδια της εκμάθησης της ελληνικής και να εξηγεί τους τομείς χρήσεως των δύο κωδίκων και τις κοινωνιογλωσσολογικές απόψεις των Κυπρίων και άλλων σ' αυτό το θέμα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Canale and Swain. 1980. *Theoretical bases of communicative approacher to second language teaching and testing*. Applied Linguistics 1: 1-47.

Παύλου, Παύλος & Χριστοδούλου Νίκη. 1995. *Ο Διδιαλεκτισμός στην Κύπρο και Επιπτώσεις του στη Διδασκαλία της Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας*. Πρακτικά 16ης Ετήσιας Συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, 4-6 Μαΐου 1995, Θεσσαλονίκη 588-599.

Λέξεις κλειδιά: επικοινωνιακή μέθοδος, διδιαλεκτισμός, φυσικός ομιλητής, γλωσσική κοινότητα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ερωτηματολόγιο

Στη Κύπρο υπάρχει το φαινόμενο του διδialeκτισμού δηλαδή της συνύπαρξης δύο διαλέκτων : της Κοινής Νέας Ελληνικής (ΚΝΕ) και της Κυπριακής Διαλέκτου (ΚΔ). Η ΚΝΕ χρησιμοποιείται περισσότερο στο γραπτό λόγο, στην εκπαίδευση και στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης ενώ η ΚΔ χρησιμοποιείται κυρίως στον προφορικό λόγο για σκοπούς επικοινωνίας.

- 1) Γνωρίζετε την ύπαρξη αυτού του φαινομένου; Με πιο τρόπο μάθατε για το διδialeκτισμό;
- 2) Μάθατε πρώτα την ΚΝΕ η την ΚΔ;
- 3) Για ποιους λόγους μαθαίνετε ελληνικά;
- 4) Σε ποιο βαθμό το φαινόμενο του διδialeκτισμού καθιστά την εκμάθηση της Ελληνικής πιο δύσκολη;
- 5) Ποια συγκεκριμένα προβλήματα αντιμετωπίζετε λόγω αυτού του φαινομένου;
- 6) Οι Κύπριοι με τους οποίους συνομιλείτε σχολιάζουν (διορθώνουν) τη χρήση του ενός η του άλλου κώδικα; Δώστε παραδείγματα.
- 7) Νομίζετε ότι αυτά τα σχόλια (διορθώσεις) είναι απαραίτητα για τη βελτίωση της επικοινωνίας;
- 8) Νομίζετε ότι θα ήταν βοηθητικό αν ο καθηγητής επεσήμαινε την προφορά μιας λέξης και στους δύο κώδικες ; Πώς θα σας βοηθούσε αυτό;
- 9) Ο καθηγητής σας διορθώνει εάν και όταν χρησιμοποιείτε την ΚΔ αντί της ΚΝΕ και ποια είναι τα σχόλιά του;
- 10) Ποια μορφή της ελληνικής πιστεύετε ότι πρέπει να χρησιμοποιείται στην τάξη και γιατί ;
- 11) Με ποιούς άλλους τρόπους έρχεστε σ'επαφή με την ελληνική εκτός τάξης;
- 12) Πώς θα περιγράφατε την μέχρι τώρα εμπειρία σας όσον αφορά την εκμάθηση της ελληνικής;